

Kommissorium for Arbejdsgruppen for litteratur

24. april 2024
ASC

Formål

Arbejdsgruppen for litteratur skal debattere forfatterne og litteraturens vilkår i en tid, hvor streamingtjenesterne skaber store ændringer i forretningsmodeller og forbrugeradfærd på bogmarkedet.

Arbejdsgruppen skal tage følgende emner op:

- 1) Forfatteres løn- og arbejdsvilkår på det digitale bogmarked, og hvordan forfattere kan sikres bedre vilkår
- 2) Litteraturens rammevilkår, herunder støttestrukturer og regulering
- 3) Den teknologiske påvirkning af den litterære udvikling, herunder konsekvenser af streamingtjenester og kunstig intelligens
- 4) Vilkårene for dansk litteratur i udlandet, og hvordan dansk litteratur kan komme længere ud
- 5) Muligheder og udfordringer for at styrke læselyst og fællesskaber omkring litteraturen
- 6) Muligheder og udfordringer for specifikke genrer, f.eks. faglitteraturen, som ikke oplever samme vækst på digitale formater, eller tegneserien, som bl.a. kan imødegå den faldende læselyst i udskoling og hos drenge

Arbejdsgruppen skal på baggrund af emnerne aflevere et oplæg med input til en kommende litteraturpolitisk handlingsplan.

Baggrund

Streamingtjenester med e- og lydbøger udgør en større og større andel af bogmarkedet, og udviklingen går hurtigt. For mange forfattere hænger indtjeningen ikke sammen med den voksende læserskare, og streamingtjenesterne er ikke gennemsigtige omkring, hvordan de aflønner. Der er imidlertid også forfattere, som skriver direkte til lyd, som selv indgår aftaler med streamingtjenesterne, og hvis indtjening hovedsageligt, hvis ikke kun, kommer herfra.

Udviklingen har også stor indflydelse på litteraturen, læsning og bogmarkedet bredere set, herunder forretningsmodellerne for forlag, og den kan ende med at stille nye krav til, hvordan hele infrastrukturen omkring bogen er indrettet, herunder kunststøtten. Udviklingen går hurtigt, og der er behov for, at forfattere og bogbranchen sammen forholder sig til fremtiden.

Opgaver og arbejdsform

Arbejdsgruppen for litteratur skal debattere, hvordan forfattere og litteraturen sikres gode vilkår i fremtiden, og komme med input til en litteraturpolitisk handlingsplan.

Arbejdsgruppen skal mødes ca. seks gange foruden et konstitueringsmøde og et afslutningsmøde. Følgende emner behandles på møderne:

- 1) Forfatteres løn- og arbejdsvilkår på det digitale bogmarked, og hvordan forfattere kan sikres bedre vilkår
- 2) Litteraturens rammevilkår, herunder støttestrukturer og regulering
- 3) Den teknologiske påvirkning af den litterære udvikling, herunder konsekvenser af streamingtjenester og kunstig intelligens
- 4) Vilkårene for dansk litteratur i udlandet, og hvordan dansk litteratur kan komme længere ud
- 5) Muligheder og udfordringer for at styrke læselyst og fællesskaber omkring litteraturen
- 6) Muligheder og udfordringer for specifikke genrer, f.eks. faglitteraturen, som ikke oplever samme vækst på digitale formater, eller tegneserien, som bl.a. kan imødegå den faldende læselyst i udskolingen og hos drenge

Arbejdsgruppen for litteratur kan undervejs deltage i udadvendte, debatskabende aktiviteter f.eks. på bogmesser eller i medierne.

Arbejdsgruppen vil efter sit sidste møde aflevere sit oplæg med input til litteraturhandlingsplan.

Organisering

Arbejdsgruppen for litteratur vil bestå af op til 19 medlemmer.

Arbejdsgruppen organiseres i to undergrupper, hvor den ene har hovedfokus på forfatteres vilkår og læselyst (emne 1) og den anden har hovedfokus på litteraturens vilkår (emne 2, 3, 4, 5 og 6). Førstnævnte vil bestå af forskellige typer forfattere, både hvad angår format og genre, og sidstnævnte vil bestå af brancherepræsentanter og eksperter fra flere dele af værdikæden. Undergrupperne skal supplere hinanden og medlemmer kan indgå på tværs. Den præcise organisering af medlemmer i undergrupperne aftales med formanden, som indgår i begge.

Arbejdsgruppen kan på temamøder inddrage relevante eksperter, praktikere og interessenter inden for området.

Arbejdsgruppen vil blive sekretariatsbetjent af Kulturministeriet.

Tidsplan og økonomi

Arbejdsgruppen for litteratur er i udgangspunktet udpeget i ét år fra april 2024. Temamøderne planlægges jævnt fordelt over perioden for at muliggøre løbende drøftelse og fremdrift.

Anbefalinger til litteraturens rammevilkår, herunder støttestrukturer og regulering, skal i udgangspunktet holdes inden for Kulturministeriets økonomiske ramme.